

KROTOSZYŃSKI ORĘDOWNIK POWIATOWY

Redakcja — STAROSTWO, KROTOSZYN.
DRUK ZAKŁADU GRAFICZNEGO
KROTOSZYN, PIASTOWSKA 24.

CENA OGŁOSZEŃ: ZA WIERSZ NUNP.
LUB JEJEGO MIEJSCE — 20 MRK.
WIERSZ REKLAMOWY 25 MRK.

Nr. 25

KROTOSZYN — sobota, dnia 17-go czerwca 1922.

Rok 74

Nielegalny handel powodujący drożyznę.

Jednym z powodów niernormalnego obrotu artykułami pierwszej potrzeby jest nadmierne pośrednictwo w handlu, zwłaszcza nielegalne, jakie rozwinęło się w czasie wojny i trwa dotychczas.

Ten sposób handlu rozwiela się coraz silniej i przyczynia się w dużej mierze do podwyżki cen artykułów pierwszej potrzeby.

Powołując się na rozporządzenie Nadzwyczajnego Komisarza do zwalczania drożyzny z dn. 10. 5. 1922 r. L. dz. 81/22 i 12. 5. 1922 L. dz. 91/22 i 20. 5. L. dz. 267/22 oraz rozp. p. Wojewody w Poznaniu z 31. 5. 1922 l. Apr. 1476/22 polecam władzom i organom policyjnym energiczne i zupełne bezwzględne tępienie nielegalnego pośrednictwa i handlu na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów.

Przeciwdziałanie w wykupowaniu na targu przedmiotów powszechnego użytku należy skierować przeciw osobom handlującym, które wykupują przedmioty te przed urzędownie oznaczoną godzinę, od której dozwolony jest wykup dla dalszej odsprzedaży osobom handlującym. Również należy zwalczać na targu nielegalne pośrednictwo w handlu t. j. prowadzone przez osoby w zupełności nieposiadające uprawnień handlowych względnie przemysłowych (karty przemysłowej — patentu handlowego) albo posiadające uprawnienie, ale opiewające na innego rodzaju handel lub przemysł, aniżeli wykonują na targu (np. mają uprawnienia handlowe na owoce, a skupują na targu nabiał).

Dalej zwalczać należy wykupywanie w celach dalszej zarobkowej odsprzedaży towarów po drodze od ludzi zdążających na targi, wykupywanie przez handlarzy i pośredników przedmiotów żywnościowych po wsiach przy obchodzeniu poszczególnych gospodarstw (tak zw. handel domokrążny).

Celem skutecznego przeprowadzenia tej akcji sanacyjnej proszę wszystkich pp. burmistrzów i komisarzy obwod-

wych, aby osobiście kontrolowali od czasu do czasu czynności organów kontrolujących ruch targowy, czy obowiązek swój spełniają należycie, dalej wydał specjalne zarządzenia w tym kierunku. Powiatową Komendę Pol. Państwową proszę także o specjalne zlecenie w tej sprawie do wszystkich posterunków Pol. Państw. O wydanych zarządzeniach i wyniku zaostrożonej kontroli handlujących oczekuję osobnej relacji do dnia 30. czerwca 1922, a następnie co miesiąc razem z miesięcznym raportem sytuacyjnym.

Wreszcie apeluję do całej ludności, aby sama o spostrzeżonych nadużyciach w powyżej wskazanych kierunkach donosiła władzom policyjnym miejskim (urzędem policyjnym i komisariatom obwodowym) i w ten sposób w swoim dobrze zrozumianym interesie wspomagała władze w zwalczaniu drożyzny.

Krotoszyńc, dnia 10 czerwca 1922 r.
STAROSTA

Podwyższenie, oraz najniższej kwoty wkładek na książeczki Powiatowej Kasy Oszczędności.

Oprocentowanie wkładek oszczędnościowych podwyższa się od 1. lipca 1922 z 3 1/2% na 5%.

Od 1. czerwca 1922 należność na nowych książeczkach oszczędnościowych nie może wynosić mniej niż 500 mk.

Wyjątek stanowią tylko książeczki publicznych urzędów i instytucji

(Uchwała Zarządu Powiatowej Kasy Oszczędności z dnia 31. V. 22 r. zatwierdzona przez Wydział Powiatowy na posiedzeniu z dnia 10. VI. 1922 r.)

Krotoszyńc, dnia 14. czerwca 1922 r.
Przewodniczący Wydziału Powiatowego

Czas ochrony jesiotta!

Pan Wojewoda rozporządzeniem z dnia 18 maja 1922 Nr. 1370 22 l. J. ustanowił na podstawie §§ 106 i 107 Ustawy rybackiej z dnia 11 maja 1916

w połączeniu § 17 Przepisów policyjnych (Fischereiordnung) z dnia 29-go 1917 (M. Bl. f. Landr. S. 153) i z 16 marca 1918 (M. Bl. Landr. S. 51) ochroną gatunkową jesiotta (Acipeuser sturio) na czas od 1 lipca do 31-go sierpnia.
78.

Krotoszyńc, dnia 10 czerwca 1922 r.
STAROSTA

Dowody osobiste optantów.

Powołując się na ogłoszenie w Orędowniku Powiatowym z dnia 27 maja 1922 r. N. 22. podaje do wiadomości, że ważność dowodów osobistych optantów na rzecz Niemiec przedłuża się do 30. czerwca r. b. Do tego terminu polskie dowody osobiste wymienione być muszą na niemieckie.
77.

Krotoszyńc, dnia 7. czerwca 1922 r.
STAROSTA

Wybory i mianowania.

Jako przełożonego dworu w Kobiernie zatwierdzam urzędnika gospodarczego p. Wernera Pautza.

Krotoszyńc, dnia 2. czerwca 1922 r.
STAROSTA

Obwieszczenie ważne dla osadników.

Przypominam, że na mocy zawartych umów z Okręgowym Urzędem Ziemijskim w Poznaniu zobowiązani są osadnicy ubezpieczyć swe budynki, mobilje i plody rolne w Krajowym Ubezpieczeniu Ogniomu w Poznaniu. Wszelkie nowe i dodatkowe ubezpieczenia uskutecznione być muszą wyłącznie w Krajowym Ubezpieczeniu Ogniomu w Poznaniu, Plac Nowomiejski 8.

Krotoszyńc, dnia 10. czerwca 1922 r.
STAROSTA

U S T A W A

z dnia 23. kwietnia 1920 r. o ograniczeniach w sprzedaży i spożyciu napojów alkoholowych.

Art. 1. Celem zmniejszenia spożycia napojów alkoholowych, wprowadza się ograniczenia sprzedaży napojów, zawierających więcej niż 2,5% alkoholu wyszczególnione w art. 3—6 niniejszej ustawy. O wykluczeniu od obrotu publicznego napojów, zawierających niższy procent alkoholu, rozstrzygać będzie Minister Zdrowia Publicznego w porozumieniu z Ministrem Skarbu oraz Ministrem Przemysłu i Handlu.

Art. 2. Ograniczenia te dotyczą sprzedaży i podawania wyżej wymienionych napojów zarówno w naczyniach otwartych jak i zamkniętych.

Art. 3. Napojów alkoholowych zawierających ponad 45% alkoholu, pod żadną postacią dla spożycia sprzedawać niewolno, sprzedaż napojów, sporządzonych ze spirytusu alkoholowego nieoczyszczonego, zawierającego, fusz jest wzbroniona.

Art. 4. Gminy wiejskie i miejskie władne są w obrębie swych granic uchwalić całkowity zakaz sprzedaży napojów alkoholowych. Uchwała taka winna zapasć w drodze głosowania powszechnego z wyjątkiem większością głosów

Głosowanie zarządza zarząd gminy bądź z własnej inicjatywy, bądź na żądanie piśmienne przynajmniej 1/10 części mieszkańców gminy, którzy ukończyli lat 21.

Zarząd komunalny zarządza głosowanie, najdalej w ciągu czterech tygodni od daty przedstawionego żądania.

Głosowanie odbywa się w dniu świątecznym. Sposób głosowania określa przepisy wykonawcze.

Rewizja powziętej uchwały może nastąpić nie wcześniej niż po upływie lat trzech od wejścia w życie zakazu.

Gdy większość ogólnej ilości gmin, wchodzących w obręb powiatu, a obejmujących nie mniej niż 1/3 ogółu ludności powiatu, uchwali całkowity zakaz sprzedaży napojów alkoholowych, powiatowa władza komunalna winna zakaz ten rozszerzyć na cały powiat.

Uchwalony przez gminę, zarówno jak zarządzony przez władzę powiatową zakaz sprzedaży lub wyszynku napojów alkoholowych, winien być ogłoszony publicznie w sposób, przyjęty w danej miejscowości, oraz udzielony w odpisie właściwej władzy akcyzowej i politycznej przynajmniej na 2 mies. przed nastąpieniem tego roku kalendarzowego, z którego początkiem zakaz ma obowiązywać.

Art. 5. Liczbę miejsc w detalicznej sprzedaży lub wyszynku napojów alkoholowych ogranicza się do jednego na 2500 mieszkańców, przyczem najwyższej połowa z nich może być przeznaczona do wyszynku. Z chwilą wydania ni-

niejszej ustawy ilość obecnie istniejących miejsc sprzedaży nie może być w żadnym razie bez względu na liczbę mieszkańców powiększoną, zmniejszenie liczby miejsc detalicznej sprzedaży lub wyszynku napojów alkoholowych w stosunku do wyżej określonej normy nastąpi z dniem 1. stycznia 1921 r.

Redukcja i likwidacja zredukowanych miejsc sprzedaży musi być ukończona do końca roku 1922. Gminy wiejskie i miejskie, stowarzyszenia społeczne i gospodarcze, posiadające uprawnienie do wykonywania przemysłu gospodnio szynkarskiego, uzyskane przed dniem 1. stycznia 1921 r. o ile z przemysłem tym wykonywują łącznie przemysł restauracyjny i przemysł ten uprawiają we własnym zarządzie lub przez dzierżawców, należących do kategorii inwalidów wojennych lub wdowy po poległych na wojnie zyski zaś z tego przemysłu przekazują na cele publiczne — nie podpadają pod przepis ustępu pierwszego niniejszego artykułu.

Sprzedawcy hurtowni mogą dostarczać napojów alkoholowych tylko osobom, uprawnionym do sprzedaży detalicznej. Hurtowa sprzedaż napojów alkoholowych stanowi przemysł koncesjonowany.

Za koncesje, które na mocy przepisów, w ustępie pierwszym wymienionych, zostaną cofnięte. Państwo nie płaci żadnego odszkodowania.

Art. 5. Miejsca sprzedaży nie mogą mieścić się w promieniu krótszym od 500 metrów od budynków, w których znajdują się warsztaty fabryczne, liczące wyżej 50 robotników, oraz krótszym od 100 metrów i do zewnętrznych granic budynków, w których mieszczą się kościoły, domy modlitwy, wyznań w Państwie uznanych, szkoły, sądy, więzienia, dworce i stacje kolejowe, przystanek statków parowych, koszar oraz zakłady, zatrudniające więcej niż 100 robotników.

Odległość 100 metrów dotyczy miast, na wsi zaś odległość ta wynosić powinna metrów 300.

Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Zdrowia Publicznego i Spraw Wewnętrznych w wypadkach szczególnych ma prawo czwalać na wyjątki od zasady powyższej.

Art. 7. Bezwzględnie zakazana jest sprzedaż lub podawanie napojów, zawierających jakiegokolwiek ilości alkoholu osobom nieletnim do skończonego 21 roku, dalej uczniom szkół niższych i średnich bez względu na wiek, innym zaś konsumentom na kredyt pod zastaw jakichkolwiek przedmiotów lub za wykonaną pracę.

Na podstawie ograniczeń, przewidzianych w art. 1 i 2, zakazuje się sprzedaży i podawania oraz spożywania napojów alkoholowych:

- a) w bufetach hotelowych, w obrębie zabudowań stacyjnych, oraz w pociągach, na przystankach statków parowych i na samych statkach,
 - b) na całym obszarze zabudowań koszarowych i w obozach wojskowych oraz sklepach i bufetach wojskowych,
 - c) na całym obszarze zabudowań fabrycznych i przemysłowych oraz w lokalach i miejscach, przeznaczonych do ćwiczeń sportowych i gimnastycznych,
 - d) w domach ludowych i pomieszczeniach straży ludowej,
 - e) we wszystkich miejscowościach:
 1. w których zarządzono pobór wojskowy lub mobilizację, wybory do ciał ustawodawczych lub władz komunalnych, przez cały czas trwania tych zarządzeń lub akcji głosowania.
 2. w których celem utrzymania porządku i spokoju publicznego Ministerstwo Spraw Wewnętrznych lub upoważnione przez niego organy administracyjne zakażą sprzedaży lub wyszynku napojów alkoholowych na czas prowadzenia sądów doradczych, stanu wyjątkowego lub też tłumnych zebrań ludności.
 - f) w niedziele i święta, obchodzone w urzędach państwowych, przyczem ograniczenia w tym wypadku wchodzą w życie od godziny 3 dnia przedświątecznego i trwają do godziny 10 rano dnia poświęconego,
 - g) w miejscowościach, położonych poza obrębem miasta powiatowego województwa lub stołecznego, również we wszystkie inne dni tłumnych zebrań ludności, jak targi, jarmarki, odpusty, pielgrzymki, misje i t. p. stosowane będą ograniczenia, jak w punkcie f)
 - h) w budynkach, oddanych do użytku służby publicznej.
- Kto w stanie nietrzeźwości, wywołanej nadużyciem napojów alkoholowych, zachowaniem swoim, daje powód do publicznego zgorzenia, a także, kto w takim stanie nietrzeźwości znajduje się w miejscu publicznem, bez względu na swoje zachowanie się podlega karze, w art. 8 niniejszej ustawy przewidzianej.
- Takiej samej karze podlega ten, kto drugiego do takiego stanu nietrzeźwości doprowadził, prócz tego odpowiada on obok nietrzeźwego solidarnie za wszelkie szkody i straty, wyrządzone innym przez osobę, którą do stanu nietrzeźwości doprowadził lub do niego się przyczynił.
- Art. 8. Winni przekroczenia przepisów niniejszej ustawy oraz rozporządzenia na jej podstawie wydanych, o ile czyn nie podlega surowszemu

ukaraniu w myśli, obowiązujących w poszczególnych dzielnicach ustaw karnych ulegną w drodze administracyjnej karze grzywny do marek 20 000 lub aresztu do jednego miesiąca, w razie zaś powtórzenia przekroczenia grzywny do 100000 mk. lub aresztu do 3 miesięcy.

Kary aresztu i grzywny mogą być nałożone jednocześnie. Nadto może być orzeczona cofnięcie koncesji na sprzedaż lub wyszynk napojów alkoholowych.

Dwukrotne przekroczenie przepisów niniejszej ustawy powoduje, niezależnie od kar przewidzianych, utratę koncesji.

Odpowiedzialność za przekroczenie przepisów niniejszej ustawy gaśnie po upływie 5 lat od dnia popełnienia przekroczenia.

W b. dzielnicy pruskiej o wymiarze kar orzekają wyłącznie sądy.

Art. 9. Karom wyszczególnionym w art. 8 ulegają nie tylko właściciel zakładu, względnie jego zarządca, lecz również służba, która dopuścił się przekroczenia przepisów niniejszej ustawy, oraz wszystkie osoby, wykraczające przeciwko przepisom niniejszej ustawy.

Art. 10. Wszelkie zobowiązania, zaciągnięte z obejściem niniejszej ustawy, są nieważne.

Art. 11. Do współdziałania w wykonaniu przepisów niniejszej ustawy Minister Zdrowia Publicznego w porozumieniu z właściwymi ministrami powoła organy władz państwowych i komunalnych, jak również organizacje społeczne, mające na celu walkę z alkoholizmem, zrzeszenia oświatowe i spółdzielnicze.

Art. 12. Wykonanie niniejszej ustawy poleca się Ministrowi Zdrowia Publicznego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Ministrem Skarbu, o ile zaś chodzi o wykonanie na obszarze byłej dzielnicy pruskiej — Ministrowi tej dzielnicy w porozumieniu z Ministrem Zdrowia Publicznego, Ministrem Spraw Wewnętrznych i Ministrem Skarbu.

Art. 13. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Ustawę podaje do wiadomości.

Krotoszyn, dnia 10. VI. 1922

STAROSTA.

Rozporządzenia innych władz.

Szkolnictwo powszechne.

Upraszam o nadesłanie w 3 dniach.

1. likwidacji za udzielanie robótkek podług przep. form.
2. likwidacji za zastępstwo (nad 30 godz.) podług Dziennika Urzęd. r. 1921 str. 31.
3. sprawozdań z odbytych kursów oświat. podług Gaz. szk. r. 1920 str. 219 podać dochód, rozchód.
4. zaleg. doniesień o odsylce prenumeraty za Szkołę Powszechną.
5. doniesienia o odsylce zbytnich niem. książek do szkoły kat. I. w Krotoszynie.

Nauka rozpoczyna się latem o 7 — zimą o 3 godz.

Krotoszyn, dnia 14. czerwca 1922 r.

Inspektorat szkolny — PFONDT.

III. Emisja 5% biletów Skarbowych.

Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa zwraca się do wszystkich obywateli polskich, którzy troszcza się o wzmocnienie zdolności nabywczą naszej, waluty z gorącym wezwaniem do umieszczania wolnej gotówki w 5% Biletach Skarbowych III. Em.

Główną przyczyną wzrostu emisji banknotów jest niepotrzebne przechowywanie i ukrywanie pieniędzy. Ukryte zaś pieniądze nie przynoszą korzyści, ale przeciwnie, przyczyniają się do obniżenia ich wartości, gdyż powodują druk nowych pieniędzy, których wymaga obieg. Im więcej zaś pieniędzy, wiadomo, tem mniej za nie można kupić, tembardziej rośnie drożyzna.

Właściciel 5% Biletów Skarbowych III. Emisji przedewszystkiem pobiera odsetki od kapitału bez podatków, a pozatem korzysta z nader ważnego prawa wymiany biletów z powrotem na gotówkę w każdej potrzebie i bez żadnych kosztów.

Bilety Skarbowe III. Em. przed terminem ich płatności dnia 1. lutego 1923 będą na żądanie wykupowane przez Kasy Skarbowe, Urzędy Podatkowe, oraz wszystkie Oddziały Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej według ich wartości dziennej, uwidocznionej na bilecie bez pobierania jakichkolwiek opłat lub prowizji. Bilety Skarbowe są wypuszczone w odcinkach po 5000, 10 000, 25 000, 50 000, 100 000, większych odcinkach nadają się naturalnie do wptat sum nawet milionowych. Banki Akcyjne, banki Ludowe, oraz Kasy Oszczędnościowe i komunalne naszego okręgu oddawna posługują się Biletami Skarbowymi, zatem i najszerzy ogół, choćby ze względu na cele Państwa Polskiego, winien się posługiwać nawet przy zakupach w sklepach powyższymi papierami, które narówni z gotówką są środkiem obiegowym Ministerstwa Skarbu.

Dyrekcja Oddziału Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej

Zmiana godzin urzędowych w Sądzie Powiatowym.

Na zasadzie okólnika nr. 546/61/22 Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 29. maja 1922 wprowadza się w Sądzie Powiatowym w Krotoszynie od 12. czerwca 1922. jednorazowo urządowanie od godz. 8-mej rano do 3-ciej popołudniu (piętnastej).

Godziny przycięć, dla stron jest dotychczas od 11-tej do 1-szej popołudniu (trzynastej).

80 Krotoszyn, dnia 10. czerwca 1922. r.
Naczelnik Sądu Powiatowego

w Krotoszynie.
— Terlecki.

W poniedziałek dnia 26. czerwca r. b. o godz. 2. popołudniu wydzierżawiać będziemy

STRZELNICE
wraz z rolą i łakami na przeciąg 6-ciu lat.

Zarząd Bractwa Strzeleckiego w Kobylinie.

Br. Voelkel — starszy.

Nadzwyczajne zebranie sołtysów na powiat krotoszyński odbędzie się w piątek, dnia 23 czerwca 1922 r., o godzinie 11-ej przedpołudniem w lokalu p. Niedźwiadka, przy ul. Rynekowej.

Z powodu bardzo ważnych spraw uprasza o najliczniejsze przybycie.

Przewodniczący — Szymkowiak.

POLECAM Z MOJEJ HODOWLI BYDLA BARANY (MERINO)

PRIMA CZYSTO RASOWE DO ROZPŁODU F. CZAPSKI DOM. OBRA

TELEFON KOŹMIN 4. TELEFON KOŹMIN 4.

DRUKI

wykonuje

Zakład Graficzny w Krotoszynie

Wydzierżawienie alei owocowych (jabłonie)

z Kopiczków do Nowego folwarku odbędzie się przez publiczną licytację dnia 20 czerwca o godz. 10-ej przedpoł. na Nowym folwarku.

Przew. obszaru dworskiego. Krawczyński.

ZAKŁAD GRAFICZNY

WYKONUJE WSZELKIE PRACE
WCHODZĄCE W ZAKRES
SZTUKI DRUKARSKIEJ

Krotoszyn - Piastowska 24.

Telefon 143